

Hungarian A: literature - Higher level - Paper 1

Hongrois A: littérature - Niveau supérieur - Épreuve 1

Húngaro A: literatura - Nivel superior - Prueba 1

Wednesday 10 May 2017 (afternoon) Mercredi 10 mai 2017 (après-midi) Miércoles 10 de mayo de 2017 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is [20 marks].

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- · Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de [20 points].

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es [20 puntos].

Írjon irodalmi kommentárt az alábbiak közül az egyik szövegről!

1.

5

20

25

30

Tokodi már megbánta, hogy újév másnapján elígérkezett a húgához a kocsonyának valóval. Semmi kedve nem volt elhagyni a házat, a ködben fürdő, zúzmarától fehér falu csak az ablakból tűnt barátságosnak. [...]

Ahogy elhagyta a falu szélső házait, még sűrűbb lett a köd. Alig vette észre, a volt gépállomás előtt stopos integet. Groteszk, sötét alak ágált a fehér párában. Tokodi megállt, letekerte az ablakot.

- Hova megy?
- Ide a szomszédba, Vastavára. Elvisz? Szét vagyok fagyva.
- Pattanjon be! Én is oda megyek mondta Tokodi. Nem volt kedve beszélgetni, az
   útra figyelt, nehogy a jégbordákon megcsússzon az autó, de amint elhagyták a kanyargós erdei szakaszt, kíváncsi pillantásokat vetett az idegenre.
  - Honnan jön? Jelmezbálból?
  - Miből gondolja?
  - A szőrruhából. Meg hogy szarvakat visel a fején.
- Gúnyolódik? kérdezte sértődötten az idegen. Ez nem jelmez! A szarvak is valódiak.
  - Látom, farka is van csodálkozott Tokodi. Húzza félre, rálóg a sebességváltóra.
  - Bocsánat szabadkozott az idegen, és a háta mögé húzta a farkát.
     Hálás vagyok, hogy felvett. Ki nem állhatom a hideget.
    - Én se rajongok a télért.
  - Egy órát ácsorogtam az út szélén. Már azt hittem, senki nem jön arra. Mit csinál Vastaván?
  - Tegnapelőtt disznót vágtam, a húgoméknak viszek kocsonyának valót. Ha már ott vagyok, megjavítom a hűtőgépüket.
  - Szerelő?
  - Olyasmi rántotta meg a vállát Tokodi. Mindenhez értek, ami árammal működik. Imádok bütykölni. Porszívóból légkondi, turmixgépből rádió, amit akar!
  - Irigylem az ezermestereket. Én sajnos fakezű vagyok. Semmit nem tudok megjavítani.
  - Az ilyesmire születni kell. A legtöbb ember fél az áramtól. Mivel foglalkozik?
     Az idegen elgondolkodott, csak fél perc elteltével válaszolt.
    - Hát, most megfogott. Maradjunk abban, hogy rossz emberekkel foglalkozom.
    - Aha. Rendőr?
    - Ezzel a kinézettel?
- 35 Akkor börtönőr?
  - Dehogy! Nem őrzöm, hanem büntetem a rosszakat.
  - Megvan! Hóhér! Talált?
  - Nem talált. Bírósági ítélet nélkül büntetek. [...]
  - [...] mivel büntet?
- 40 Ne akarja tudni.
  - Titok?
  - Végül is nem. Megfőzöm a bűnösöket.

Tokodi csodálkozva pillantott az utasára.

- Ez komoly? Megfőzi?
- 45 Meg én! Beterelem őket a kondérba, feltöltöm vízzel, aztán kezdem hordani a fát.
  - Kondérba? Szórakozik velem? nevetett Tokodi.
  - Dehogy szórakozom. […]
  - Nem sajnálja őket?

- Egy pillanatig se. Arra kell gondolni, hogy minden megfőzött bűnössel jobb lesz a világ.
- Ráfér, az igaz. Tokodi lassított, beértek a szomszéd faluba. Na, megjöttünk. Megfelel, ha a templomnál kiteszem?
- A templomnál tökéletes! bólintott az idegen. Kiszállt, megkerülte az autót, mutatta Tokodinak, hogy tekerje le az ablakot. Behajolt, gőzölgött a lehelete a feje körül. Nem akarom feltartani, de megmutatja a kocsonyának valót?

Tokodi leállította a motort, kelletlenül kiszállt, hátrament, felnyitotta a csomagtartót.

- Nem adom el, arról ne is álmodjon. Mind a húgomé.
- Malac farka van benne?

50

55

60

65

- Van bizony! Szerencsét hoz, kell a kocsonyába Tokodi széthajtotta a zsírpapírt, kivette a fagyott farkat, és mint egy szál virágot, átnyújtotta az utasának.
- Gyönyörű! Nagyon tetszik lelkesedett az idegen. Körülnézett, aztán Tokodi füléhez
   hajolt. Kössünk üzletet. Levágok egy szőrcsomót a hasamról, cserébe megkapom a farkat.
  - Ugyan már, minek nekem szőrcsomó?
  - Beteszi az ágyába, a lepedő alá. Attól kezdve békén hagyjuk.
  - A húgom keresni fogja a farkat.
  - Őt is örökre békén hagyjuk. Mit szól hozzá?
  - Nem is tudom, mit mondjak.
  - Sajnálja tőlem azt a kis szerencsét? Higgye el, rám fér.

Tokodi belenézett az utasa könyörgő szemébe, aztán megrántotta a vállát, neki adta a malacfarkat. Visszaült a kocsiba, megvárta, amíg utasa eltűnik a templomkert zúzmarás bokrai között, aztán beindította a motort. Csak később jutott eszébe, hogy nem kapott cserébe szőrcsomót.

Fehér Béla, Minden megfőzött bűnössel jobb lesz a világ (2016)

A mai nap

Képzeld, mi történt. Kora délelőtt, amint utaztam új lakást keresni, és azon tűnődtem, hogyan tovább, míg üres szemmel bámultam a boltok 5 januári, kopott kirakatát, és annyi minden eszembe jutott –

hirtelen tényleg csak a semmit láttam: a házak közül épp kirobogott a villamos, a hídra ráfutott, 10 s a megszokott szép tágasság helyett köd várt a láthatatlan víz felett – döbbenten álltam.

Köd mindenütt: a szorongás maga ez a szűk, hideg, fehér éjszaka;

15 éreztem, hogy most ez az életem: hogy gyorsan megy, de nem én vezetem, hogy megtörténik, de mégsem velem, hogy ott a látvány, s mégsem láthatom, hogy sínen megyek, biztos járaton,

20 de hídon: földön, vízen, levegőben, és felhőben is, mint a repülőben, s a valóságnak nincs egyéb jele, mint kezemben a korlát hidege.

Két hosszú perc, míg újra volt mit látni. 25 És most úgy érzem, megtörténhet bármi.

Szabó T Anna, *Elhagy* (2006)